

Nro. 42

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL

Költ Bétsben, Kedden Novembernek 23 = ik napján
1802-ik éftendőben.

B é t s.

A Frantzia Országlöszéknek azon rendelése szerint, a' melly a' Respublikának minden idegen Udvaroknál lévő Követeihez küldtetett, és a' mellyben ezeknek a' parantsóltatik, hogy tselédjeiket az Első Konzul liberijába öltöztessék, az itt lévő Fr. Követ liberijája is meg változott. — Az eddig való liberijája szürke volt ezüsttel; a' mostani zöld, arannyal.

Nagy Britannia.

Az Egyiptomi hadakozásnak semmi útan módon nem veheté eleit Gen. Stewart. Mindent ei

T t

próbált, hogy az engedetlen Beyket a' Portával öszszabékéltethesse: de telyefféggel el nem érhető te zélját. Ott hát még foly a' háború; és az Anglus seregek Alexandriában magokat naponként erőssítik.

A' *Falmouthi* kikötőhelyből Oktob. 30-dikán három Királyi fegyveres kisedes hajók küldettek el sietve, egy Lisabonba, a' másik Nappnyugoti, a' harmadig pedig Napkeleti Indiába; a' mellyeknek Kapitányaik csak azután nyithatták meg a' nékiek adatott parantsolatokat, minekutánna már a' tengeren bizonyos megszűzésre eveztek. Bár mi hánykodó volt is a' tenger, még sem halászhatták telyefféggel elindulásokat. Több Regementek hajókra ülven, így várják az új rendeléseket; a' gyalog testőrök serege, telyes számarra pótoltatik. — Ezen nagy kérdésnek, hogy, lesz e', vagy nem lesz háború? 8 — 14 napok alatt meg kell fejtődni. A' Frantziák nyakrafőre erőssítik a' Cherburgi kikötőhelyet: kétség' kívül ezen munkát akarta az Első Konzul is, mostani útazásának a' kalmatosságával meg szemlélni.

London Novemb. 4-dikén. — „Néhány kökönséges leveleink azt mérésszlik erőssíteni ma, hogy a' mi Országlósiékünk a' világnak minden részeibe parantsolatokat küldött volna el, hogy azon szigeteket és tartományokat, a' mellyeknek visszazadását az Amienszi Kötésben meg ígértük, de kezűkből még eddig ki nem botsátottunk, seregeink oda ne hagygyák, addig, míg ujjabb rendeléseket nem vesznek.

A' Gibraltárból Londonba érkezett levelekben lehet olvasni, hogy a' Spanyol Udvar szorosan megparantsolta minden jobbágyainak, hogy a' Gibraltárban lévő Anglus fegyveresekkel minden barátságos tizborázásnak békét hagygyanak. A' Gibraltártól fél óra távolságra lévő Sz. Rokhus nevü várnak Spanyol Komendánsa pedig

meg fosztatott hivatalától, azért, hogy a' Gibra-
tárban lévő Anglus Komendánszal, barátságban
élt. — Minden környülállások szerént, erre a'
Spanyoloknak az Anglusok iránt való ujtonani
hidegségekre is, a' Frantziák és Anglusok között
felelevenült villogások szolgáltatták az alkal-
matosságot.

Azon szigetek között, mellyeket az Arg'usok
a' magok kezeikből, mint az Amiens-i Kötés kí-
vánta volna, még mind ez ideig ki nem adtak,
Málta és *Martinique* a' nevezetesebbek. Máltá-
ban már jó ideje hogy ott vannak azok a' Nipo-
lyi seregek, a' mellyeknek azt, az Arg'usoktól
által kellene venniük; hanem úgy mutatják a' kör-
nyülállások, hogy ez a' dolog még további po-
litikai alkudozásoktól volna felfüggesztetve. —
Mitsoda okokra nézve erősfitteti a' mi Ország-
székünk a' maga hajós seregeit a' Középtengeren
ily erőfien — valóságos hadi tzelezással e', vagy
egyéb politikai okokra nézve? — ez egészen
titok. Admirál *Birkerton* számos hadi hajókból
álló sereggel evezett be Gibraltár alól a' Közép-
tengerre, azt az okát adván oda való evezésének,
hogy a' Touloni kikötőhelynek meg kémlelésire
megyen, a' hol a' Frantziák nagy készületeket
tenni hallattatnak.

A' Parlamentomnak sok tagjai ilyen irást
vettek Nov. 23-dikán *Addington* Ministertől: —
Minthogy a' Parlamentomi üléseknek elkezdődé-
sekkör, a' melly ezen hónapnak 16-dikán fog es-
ni, az Alsó Ház haladék nélkül egy Orátort fog
magának választani, és minthogy ezen Orator ál-
tai fontos dolgok fognak a' Parlamenton' elei-
be terjesztetni: erre nézve bátorhodom tudtokra
adni; hogy igen kedves dolgot fogtok tsele-
kedni, ha azon első ülésben olyan nagy számmal
jelentek meg, mint tsak lehet." — „*Addington*."

A' *Star* nevű Londoni újság erőfítta, hogy

az esméretes *Payne Tamás* nagyot változtatott legyen az ő régi vélekedésin: és hogy azért útazott volna el Amerikába, minthogy előre látja, hogy a' Szövetséges Státusok ott nem soká a' leg' jobb Országolás' módját, t. i. a' bölts törvények által mérsékeltetett *Monárkiát* fognák bevenni. — Ezen öfzsze szövetekezett tartományokból álló Respublikának népe, két annyi most, mint 20 esztendőök előtt volt. Most 6 milliókra menyen a' lakossai száma. A' kereskedésének virágzása is ilyen mértékben hág; esztendőnként 20 millió tallérokat érő produktumokat küld már idegen országokra.

London, Nov. 4. ikén. Az itt kijövő Ujság-levélek nem hogy el halgattak volna a' Párisi *Moniteur* heves dorgálódzásaira, hanem inkább sokkal hevesebben ki keltek ellene. Mindenek felett nem szivelhetik azt, hogy a' Frantzia Országlószék *Helvétziának* és a' *Batava Respublikának* belső dolgaikba oly mélyen be ereszke-

dik. BCU Cluj / Central University Library Cluj
Az egygyik heves irását a' napokban ezekkel a' kifejezésekkel rekesztette volt bő a' *Moniteur*, hogy *Frantzia ország* olyan állásba helykesztette volna magát, mint az *Athene* béliek festik *Minervát*, t. i. sisakos fővel és maga előtt lántsát tartván. — Ezen kifejezéseket így fordították meg az *Anglus* irók: — Ha így van a' dolog, hibául tulajdonittathatik *Angliának* az, ha ő is sisakot teszzen a' fejére, a' lántsát ragad a' kezibe, az az ha a' *Plymouthi* hajós sereget fel fegyverkeszteti? — a' hol valósággal is egyszerre 17 *Linea* hajók kezdettek a' tengerre ki készülni.

Frantzia Respublika.

Strászburgból, Novemb. 10. ik napján. Itten 9. dikre viradó éjjel tizenkettődfél ora tájban

második versben rettentette fel a földindulás az embereket: a mely sokkal keményebb volt ugyan az előbbeninél, hanem csak néhány szempillantástig tartott. Az ajtók és ablakok retsegték; egy pintzebólt bé omlott; az emberek az ő ingadozó ágyaiból ijedtekbe fel szökdőstek; a gyértartók az asztalokról le hullottak, 's több e' félek. Már 6 hete hogy az előbbeni földindulás által meg hasadozott házfalukon és kéményeken dolgoznak a' kőmivesek, és már ismét új és sokkal több munkát kaptak. Azonközben ez az egész földindulás Straßburg körül csak 2 órányira éreztetett.

A' Frantzia Republikához tsatóltatott Rénus bal partján lévő tartományok adóssága már nagy részint el igazított. Az itt volt birtokos Hertzegek 's egyéb Német Rendek' és Karok' oly adósságaikat, a' mellyekért egyenesen ezeknek a' Frantzia Republikához tsatóltatott tartományaik voltak lekötve, magára vette a' Fr. Republika: egyéb adósságaik ellenben mind a' Rénus jobb partjára tétettek által, a' hol azok a' tartományok fogják értekezni zálogul szolgálni, a' mellyek ezen Német Hertzegeknek és egyéb Rendeknek károkmegfordításául adódtak. Magános jószágaik ellenben mind ezeknek, a' mellyeket a' Rénus bal partján birtak, mind a' Frantzia Republika Nemzeti jószágaikká lettek.

Polgár *Sulmatori*, a' ki hajdan Turinban, a' Szárdiniai Király Udvar. Ceremoniai Fő Meffere volt, a' Frantzia Első Konzuli Udvar' ötödik Palota-Préfektussává neveztetett.

A' Londoni Frantzia Követ Gen. *Andreossy*, e. h. 4-dikén estvéli 9 órakor szállott ki az Anglus partra. A' *Douveri* lakosok által rendkívül való örömmel fogadtatott. Fegyveres csoportok, és muzsikás sereg által kísértetett szállására; az örömtől csaknem földrészeg nép', alig

tudott véget vetni a' maga örvendező hujjogató-
 sanak. — Lord *Whithworth* 9-dikben váratta-
 tott Párisba.

Ezen két Követeknek a' magok helyeikre
 való e' utazások az Amiens-i Kötés 14-ik tzikke-
 lye felett támadott nehézségek által hátráltat-
 dott leg nevezetesebben. Azt tartja ez a' tzik-
 kely, hogy mind két Nemzet béli magános tu-
 lajdonomoknak a' háboru' elején a' másik Nem-
 zetnel el foglaltatott javaik költsönösön fordittas-
 sanak vizsgálja. Mikor meg vizgaltatott a' dolog, úgy
 találtatott, hogy Frantzia országban több Anglu-
 sok tartozkodtak mind Angliában Frantziák, kö-
 vetkezés képpen a' Frantzia Nemzet sokkal töb-
 bet tartozott volna vizsgálja fizetni az Anglusok-
 nak, mint az Anglus udvar a' Frantziáknak. Ide
 járult pedig még az is, hogy a' Frantzia revo-
 lutziónak zürzavaros időpontjaiban a' Frantzia
 kiotstárba igen kevés mehetett bé az Anglusok-
 nak e' foglaltatott vagyonyaikból, hanem ide-
 s tova el patsékodott: az Angliában elfoglalta-
 tott Frantzia pertékák arra ellenben, az Angliai
 kiotstárba rendszeren bé folyt. Végezetre tsakugyan
 engedett az Első Konzúl az Anglusok kívánságáik-
 nak, és meg ígérte, hogy eleget tétet nékik.

A' Párisi levelek írják, hogy Lyonban néhány
 hónapoktól fogva egy új társaság állana fenn
 ilyen nevezet alatt: *A' Jésus Hitének Attyai* (*Pè-
 res de la foi de Jésus*). Eredeteket Német or-
 szágon, *Pater Baccaneritól* vették ezen Rendnek
 tagjai, melyre nézve *Baccaneristáknak* is nevez-
 tetnek. Az Exjesuiták közül felesen mondat-
 nak lenni közöttök, és principiumaikból is igen
 meg egygyeznek vélek: hanem még eddig nem
 tudhatni, hogy az ő Rendjek sem valamelly Hatal-
 malfog, sem a' Pápa által helybe hagyattatott
 vagy megerősítettetett volna.

Helvétziai Respublika.

Reding, az apró Kantonok eloszlott Diétájoknak volt előlölője, 's ugyan ezen Kantonok fegyveres népének volt vezérje *Gen. Auf der Mauer*, Schwitzben Nov. 7-ikén, mikor éppen a' templomból kijöttek volna, a' Frantzia Országglófiek rendelése szerént elfogattattak, és Tigurumba (Zürchbe) vitettettek, a' hol a' váras-házában tartatnak őrizet alatt. Ugyan ide hozattak mint fogjok a' *Contra-Revolutzió*nak sok más fejei, mint p. o: a' másik *Reding*, a' ki *Badeni Landamman* volt, *Baldinger*, és többek. Hallatik, hogy Párisba fognák őket fogságra vinni: de ha ezt nem tselekszik is véllek, leg alább nem fogják addig szabadon botsátani őket, míg a' Helvétziai Konzúlta a' maga munkáját Párisban egélszzen el nem végzi.

BCU Cluj *Batava Respublika.* library Cluj

A' hires *Váltó-Ház Hope* Amsterdamban, 30 *Liverekből* álló költsönt nyitott ki a' *Portugallus Udvar* számára, *száztól* őt interesre. Zállogul *Brasiliai* draga kövek fognak érette szolgálni. Ezen summának költsönvételére az a' *Kötés szorittya* ezen alkalmatossággal a' nevezett Udvar, a' melly szerént nagy summát tartozik a' *Frantzia Respublikának* kész pengő pénzben fizetni.

Magyar Ország.

Rosnyóról *November 6-ik napján*. *Esztergomi Kánonok Fő Tiszt. Arady János* *Nepomok Ur*, a' szenvedő emberiség eránt való felebarát szeretetének, 's igaz hazafiuságának örökké fennmaradó oszlopot emelt az által, hogy a' maga mince-

ralogica esmértéségének gyümöltseit, a' Váci Siket: Némák I. Institutumának előmozdítására kívánnya fel áldozni. — Hozzám intézett betses levelében arra kötelezi ez a' nagy lelkű hazánkfia önön magát, hogy egy nemes köveket közförülai, simitani és pallérozni tudó melleert küld azon Institutumba olly végeit, hogy az ott neveltetett ifjuság közül azokat, a' kikben azon mellerségre hajlandóságot tapasztal, meg tanítsa, a' következő fel tételek mellett. 1) Hogy azon melleternek szállás és afatal adódjék azon Institutum hazában 2) hogy maga, a' nevezett fő Tiszt. Ur, 200 forintokat fog ezen melleternek fizetni elzetendőként — 3) hogy maga fog a' pallérozásra nemes köveket a' Magy. Hazában szerezni — 4) Hogy a' Fels. Helytartó Tanács is igyekezzen illy nemes köveket szerezni és küldeni azon Institutumba. — 5) Hogy szerezzen a' ki pallérozott köveknek el adására módot. — 6) Hogy az el adatandó betses kövek árrának egyik része a' betses kövek pallérozására szükséges eszközökre; a' másik része a' Siket: Némák Institutumának előmozdítására fordítódjék; a' harmadik része pedig adatódjék az Ország kasszájába s. a. t.

Vajha azok is, a' kiknek ezer meg ezer módjok is volna a' köz Jónak előmozdítására, ezen nemes indúlattól származott példa által felserkentetnének, 's azon még csak tetsémő korában lévő idvefléges Institutumot tehetségekhez képest előmozdítani igyekeznének, nem a' bálozások, 's több e' fele haszontalan vesztegetések, hanem ez által szerezhethének magoknak örökre fenn maradandó emlékezetet.

J. l e n t é s.

A' Német: Magyar és Magyar: Német Lexicon újra ki fog nyomtattni, megjobbítva és sok

ezer szókkal meghövíve. Szembetűnő jobbítások ezen második kiadásban ezek:

1. A' *Lexicon Német Magyar Rézje* eleibe, a' *Német nyelvnek rövid Grammatikája* nyomtatatik ki magyarul előadva; a' *Magyar - Német rézj* előtt pedig egy rövid *Magyar Grammatika* lefész Német nyelven.

2. Minden magbanérthetőhöz hozzá tétetik neve szótkáján (articuluffán) kívül az is; hogy hányadik Ejtegetésre tartozik, és a' Többese is kitétetik, ha a' szótól nem rendszerént formálódik, vagy formálódásában a' magábanhangzót elváltoztatja.

3. Azon közép Igéhez, mellynek öszvetett Időji a' sejn Segítő Igéből formaltatnak, mindennütt oda van téve az Egészszeműlt, így: *Sehen, e. Ich bin gegangen.*

4. A' rendetlenül formálódó egygyes Igék után kitérdnek az Aligműlt, és Egészszeműlt Idők, így: *Treffen, a. Ich traf, e. Ich habe getroffen.*

5. A' nye vanúlok könnyebbsegére, a' Szók sorábatétettek, a' rendetlen Igéktől származó Aligműltak is, a' honnan igazítódnak a' szó eredetére, p. o. ezt *off*, keresheti a' vanúó az *Ab-* tülben, 's onnan igazítódik az *Essen* szóhoz, mivel az ennek Aligműltja:

6. Ezen kiadásban feltalálják a' Nyelvtanúlok és Fordítók azokat az idegen szókat, a' mellyekkel igen sok új Német Irok élnek, ha szinte azok helyett más igazi német szókkal is élhetnének; min' mück ezek. *Avanciren, Avisiren, Jovialisch, Malheur, Nuance, Pickenick, Risico, Raisson, Raissonable, Raisonnement, Raisonniren,* és sok ezer ilyenek. Öszvettem ezeket a' következő tiszű könyvekből. *Wörterbuch zur Erklärung und Verdeutschung, der, unserer Sprache aufgedrungenen fremden Ausdrücke. Ein Ergänzungsband zu Adelungs Wörterbuche, von Joachim Heinrich Campe. z. B. 1801 — Encyclopädisches Wörterbuch, oder al-*

phabetische Erklärung aller Wörter aus fremden Sprachen, die im Deutschen angenommen sind. 1791 — 1802
 Peterich Brauns deutsches orthographisch-grammatisches Wörterbuch, mit einem Verzeichnisse ausländischer Wörter, und Nebenarten, welche im gemeinen Leben am öftersten vorkommen 1793.

7. A' Magyar Német részben, kitétetik a' magábanérthető többese, a' hol szükséges mint itt p. o. kéz, t. kezek, ló, t. lovak. Úgy sziate az igék után is, a' rendetlenül formálódó igeik, mint itt Inni, J. j. iszom, iszol, iszik, (iszom, iszod, iszsa.). F. j. igyam, igyál, igyék. (igyam, igyad, igya) 's a' t.

8. Mennyivel lesz bővebb ezen második kiadás az elsőnél, hozzá lehet vetni, az árkusok számából, melly a' két részt öszvevévén 70 — 80 árkusra megy: az első kiadás 28 árkus volt.

9. A' mi illeti a' Lexiconba felvett, vagy abból kihagyott szokat; felvételtek minden szükséges szók, elhagyódtak pedig a' szükségtelenek, mellyek csak a' könyv árkusait szaporították volna, és a' mellyeknek elmaradása által a' könyv fogyatkozást nem szenved. Azonban nem csak az Adelung, és Scheller Lexiconaiiban feltalálható szókból, kiválogattattak a' szükségesek, hanem sok újabb tiszta Német, Német-Deák, és Német-Frantz Lexiconokból öszveszedettek azok a' szók, mellyek Schellerben nincsenek. Ezeknek száma sok ezerekre megy. Itt is kiválogattattak a' szükségesek, az öszvetett szók között pedig az olyanok, mellyeknek az egygyes szók értelmeiből legkönnyebb kitalálni jelentéseket, elhagyódtak p. o. Haut, angolnabör, innen Haut, angolna, Haut, bör, 's több ilyenek.

10. A' Lexicon első kiadásában sok helyeken deák szók fordulnak elő magyar szók helyett: ezek most kimaradtak, és magyarul tevődtek ki. Ez előtt t. i. két évtizeddel Magyar és Erdély Országban tett utazásomban öszveszedvén a' kör-

nyékszókat, most ezeknek haszonra lett fordítások által, sok nehézségeket elhárítottam. Így p. o. ezeket, *geschickt*, *ungeschickt*, Magyar Országgyűlés mód szerént, egy szóval nem tehettem jól ki, mert ez *alkalmatos* nem mindenkor haszna vehető, az elsőnek kitételére; ezt pedig *ungeschickt*, nem tehetjük ki ezzel alkalmatlan, mert ilyen értelemben *ungeschickt* soha sem élnek vele. Ez a szó pedig *ügyes*, mely Erdélyben a' köznépi szó, sában is forog, éppen ezt teszi *geschickt*, és ügyetlen *ungeschickt*. E' szerént hát *geschickt*, 1. *alkalmatos*, *alkalmas*, *ügyes*, életre termett, 2. *derék*, *dologhoz értő*. *Ungeschickt*, *ügyetlen*, *élhetetlen*, *gyáva*, 2. *tudatlan*. Így, ezt a' szót *ernsthaft*, *kéntelen* voltam deákul tenni így *seriousus*: már most tudom, hogy a' túl a' dunai kerületnek egy részében, rendre élnek ezzel komoj (komoly) komojtság, még a' köz emberek is, éppen ezen értelemben *ernsthaft*, *Ernsthaftigkeit*, 's megkülömböztetik ettől *komor*, *komorlág*. Az efféle példák bizonyági lehetnek egyszersmind annak is, mennyire szükséges az Országgyűlésnek minden részeiből az élő beszéd-módot, 's a' környék szókat öszveszedni.

A' Munkához új betűket öntettek Mannfeld leghíresebb betűöntőnél, mellyek valamivel nagyobbak, és könnyebben olvashatók, sokkal szebb formájuk pedig, mint az első kiadás betűje.

Hogy a' könyvet, a' papiros mostani drágaságához képest, még is oltsón megszerezheffék, főképpen a' tanúlok; legjobbnak találtuk erre az előrefizetés módját, így a' két rész árra 2 forint 30 kr. író papirosra 4 forint. A' kik nyomtató papirosra fizetnek, most előre 2 forintot, az első rész vételekor 30 krt. tesznek le. Az előrefizetés ideje tart a' folyó esztendő utolsó napjáig. Ezen az áron, az előrefizetőknek sem adhatnánk a' Munkát, hanemha egy nemes lelkű Nagy Hazafi segedelmet ajánlott volna az igen költséges

nyomtatásra. Az előrefizető E. Hazafiak nevei, a' kik a' Munka kinyomtatását ez által elősegélni méltóztatnak, a' könyv eleibe fognak nyomtatódni. Méltóztatják tehát E. Neveiket, ahoz járuló tizmjekkel egygyütt, az előrefizátéft béfizető Titt. Uraknál béírni.

Egyébaránt a' Lexicon ára 5 forint leszsz.

Az előrefizetés öízvelzedésére a' következő Titt. Urak kéretnek alázatosan

Aradon Director Titt. Mándik. Baján Kun-
cze D. Patikáros, Besztercze-Bányán Prof. T.
Kubány, — Debreczenben Prof. T. Sárváry. —
Egerben T. P. Horváth Eusébius. — Enyeden
Prof. T. Bodola. — Eperjésen Prof. T. Kralo-
vánszky. Győrött Prof. T. Németh, és Müller
könyvkötő. Gyulán Bakai János könyvkötő. Kas-
sán Fűskúti Landerer Ferentz könyvnyomtató.
Késmárkon Rector T. Podkonitzky. Keiskeméten
Prof. T. Kalós. Kolosváron Prof. T. Dányi és T.
Pap Szathmáry. Komáromban Prof. T. Katona,
és Bódai János könyvkötő. Körmözt-Bányán
Director Titt. Kaszber. Kőszegen Ludvig Sámuel
könyvkötő. Leván Lovas László könyvkötő. Lo-
sontzon Prof. T. Várady, és Gergely Gábor könyv-
kötő. Lőtsén Rector T. Liedemann. Maros-Vá-
sárhelyen Prof. T. Antal. Miskóltzon Prof. T.
Várady. Nagy-Váradon Prof. T. Keresztúry.
Pápán Prof. T. Márton, és 'Sóldos János könyv-
kötő. Pesten és Budán Kilián, Eggenberger és
Kis István könyváros. Pétsett Prof. T. Bognár,
és Wajdinger Márton könyvkötő. Posonban
Schweiger könyváros, Rosnyón Prof. T. Farkas.
Sáros Patakon Prof. T. Szombathy és T. Gelley.
Selmece-Bányán Prof. T. Járossy. Szathmár-Né-
metibeu Abel János könyvkötő. Szebenben Prof.
T. Binder. Szegeden Kiebling, könyvkötő. Szé-
kesfejérváron Lang Agoston könyvkötő. Szigetben
Prof. T. Hary. Szombathelyen 'Sóldos István

könyvkötő. Temesváron Director Titt, Salmann. Zilajon Doct. és Prof. T. Gyarmathy, Vátzon Prof. Titt. Hegyi. Veszprémben Káptalanbéli Fiscális Tek. Takáts — Urak.

Az előrefizető Hazafiak neveit Pro Magyar Hírmondó útasítás alatt méltóztassák a' nevezett 's Titt Urak Bétsbe felküldeni, kiknek hazafiúi fáradozásaikért minden 11. dik nyomtatványt ingyen fogunk leküldeni. Az első rész 1803-ban Május végére, a' második Augusztusban szabadul ki a' sajtó alól.

A' kiknek a' Hazában olyan Német vagy Magyar szókból álló Gyűjteményjei volnának, melyek Lexiconokban még nem találatnak fel: méltóztassák azokat a' feljebb irt útasítás alatt felküldeni, hogy hasznát vehessük. Ha tsakegy-néhány szót találunk is a' sok között, már tö-kélléteffégre szolgál a' Lexiconnak ha beléte-tik. A' kik pedig többet fáradoztak az efféle szók öszveszedésében, 's nagyobb gyűjtemények-kel segítik hazafiúi igyekezetiünket, az olyan érdemes Hazánkliai eránt a' kiadandó Lex con meg-küldésével fogjuk háládatosságunkat nemünémü-képpen megbizonyítani.

Némelly Tudós Hazafiak, kikkel ezen mun-ka közötetett javaslották, hogy ilyen móddal kellene Deák és Frantz nyelven Magyar Hazafia-ink számokra Lexiconokat készíteni: ne hogy tsu-pán tsak a' Deák nyelvért, a' Páriz = Pápai drá-ga, 's azomban fogyatkozásokkal telyes Dictio-náriumát kéntelenítteffenek a' Tanulók nem lévén más, megszerezni. Ajánlván magokat ezen Erd. Hazafiak arra is, hogy a' nagy Munkán kézsek velem egygyütt dolgozni: meghatároztuk, hogy a' most kiadandó Lexicon elkészülése után, a' Frantz = Magyar, és Magyar = Frantz, azután pe-dig a' Deák = Magyar és Magyar = Deák Lexico-
nokokat adjuk ki, 's ezeket is a' kitett oltsó áron

megszerezhetik annak idejében azon jó Hazafiak, kik tiszta jó igyekezetünket előfizetés által, elősegélleni méltóztatnak. Bétsben November 21-dikén. 1802 elztendőben. Márton József.

Hiradás.

Alább irt ezzel jelenti a' minden tiszteletre méltó Magyar hazáknak, hogy *Károlyi Gáspár-nak* magyar Bibliája az 1776 s-ik elztendőbeli Lipfiai kiadás szerént 8 ad rétben, az ő Királyi Privilégiált nemzeti Könyvnyvmtató műhelyében sajtó alatt légyen, és hogy szép papiroson, tiszta és könnyen olvasható betűkkel, különös vigyázat alatt, és a' meg történhető nyomtatásbéli hibáknak szorgalmatos meg jobbitásával a' jövő 1803 s-ik elztendőnek Sz. György havában bizonyosan el is fog végképpen készülni, 's az egész Magyar hazában mindenütt az ő azonkívül is ismeretes Hitelesseinél illendő áron találtatni. Ennek a' Mindenhatónak segedelme által leendő el készülete fogja a' kiadó ugyan ezen Magyar Bibliát (mivel számtalan Hazafiak azt ~~olvasva heresik~~) nagy betűkkel 's hasonló szorgalommal az utolsó Casseli kiadás szerént 4 sed rétben újra sajtó alá adni, és (mivel a' nyomtatásbéli hibáknak meg jobbitását egy a' T. Reformáta Ekklesiának Leiki Pásztora magára vállalta) minden lehetséges vigyazattal mennél előbb ki nyomtattatni, és közönséggel tenni. Ezen igyekezetnek kívánt előmeneteléről bizonyos lévén' nem kívánok ezen költséges nyomtatásra semmi előfizetést, hanem egy dű hogy a' ki nyomtattatandó példamányok szanát némü némüképpen meg határozhatlan. azoknak aláírásokat, kik ezen nagy Bibliát magoknak meg szerezni kívánnyik. Ezen aláírásra e' sz jövő máso dik Bojt havának utolsó napjáig nyit.

va léfzen az alkalmatosság minden T. T. Espe-
rest, és Lelki Páfstor Uraknál, kikis itten ez ál-
tal illendő tífztelettel kérettetnek, hogy reájok
bizott hieveik kedvekért ezen tsekély faradságot
ne sajnálják magokra vállalni. Nyitva léfzen nem
külömben minden már úgy is mindenütt ismére-
tes Biztosaimnál. Mindenik ezek közzül, a' ki
10 aláírókat szerez, a' 11: ik példamányt ingyen
fogja nyerni. Magamat ajánlom a' kedves ha-
zának szívességébe, és bizonyossá téfzem, hogy
utólsó lehetetemig, mint igaz hiv hazafi, min-
den erőmet, és tehetségemet a' Magyar nyelvnek,
és Literaturának tökéletesfítésére fogom fel ál-
dozoi. Költ Posonyban Sz. András havának
9: ik napján.

Füskúti Landerer Mihály
Kir. pri. nemzeti Posonyi és Pesti
Könyvnyomtató és áros.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Úgyan Füskúti Landerer Mihály, Po'sonyi, és
Pesti Nemzeti Könyvnyomtatónál, és árosnál egyéb
jeles könyveken kívül, az újjabbak közzül még
e' következők: is fel találattanak:

Articuli Diætales Posonienses Anni MDCCCII. in
folio, vel 8vo 15 xr.

Diarium Diætale Anni MDCCCII. Latine et Hun-
garice, Sectiones 21. — 5 fl. 14 xr. A'többi
folytatódik.

Merkantilische Bemerkungen, und Vorstellungen
in Bezug auf das Königreich Ungarn mit den
angrenzenden Oestereichischen Staaten be-
trachtet, einer Hochlöblichen in Kommerz-
wesen angeordneten Reichstags Deputation
durch den ungarischen Handelsstand der Pres-
burger, Pester, Ofen, und Raaber Handels-

- Leute in Unterthänigkeit eingereicht 1802.
gr. 8vo 45 xr.
- Articuli Novellares omnes ab Anno 1715 usque
An. 1802. 2 fl. 20 xr.
- Gravamina J. J. Statuum, et Ordinum de Anso
1791. 15 xr.
- Lukáts Miklósnak Henye Hivalkodásai 8vo 24 xr.
- Párizzpápai Dictionarium Latino-hungaricum, &
Hungarico-latinum. Novae huc Editioni ad-
ditum est Repertorium novum germanicum a
Carolo Eder 8vo maj. Part. II. Pofonii et
Cibinii 1800. 5 fl.
- Specimen Vocabularii Theologico-Canonifici La-
tino-hungaricum ad usum Junioris Cleri:
Deák és Magyar Theológai's Egyházi Tör-
vény szó-tárnak próba-tétele a' fiatal Pap-
fág' hasznára. Irta P. Líquándy Zozimus, 8vo
maj. 1802 — 45 xr.
- Robert Péternek ízületett Arg'usnak második ú-
tazása — 1 fl. Annak Élete, és első útazá-
sa BCU Cluj, Central University Library Cluj
- Schediasmata Prædialia Cogitationum conjectu-
ralium circa Originem, sedesque antiquas, et
Lingvam Vhro-Magarum populos. Quibus,
ex Combinatione Scriptorum Sacrorum cum
Profanis, ac Traditione Domestica a' fabulis
vindicata, cum primis depromtis tam eorun-
dem, quam et in parte aliarum gentium, ac
ab originem Historiæ præsertim Primigeniæ
nova prorsus facies insculitur 1 fl. 30 xr.
- Illyricum vetus, et novum, seu Historia Regno-
rum Dalmatiæ, Croatiae, Slavoniæ, Bosniae,
Serviae, atque Bulgariæ. Fol. 1 fl. 30 xr.
- Szokolóczi Vencelsai Tribunal Ecclesiasticum. 4to
1 fl. 8 xr.
- Mitsoda helyeken találtassanak ezen könyvek
meg irtuk a' múlt posta napon.